

Sygn. akt II CSK 369/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa C. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
z siedzibą w Ł. obecnie P. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Likwidacji
z siedzibą w Ł.

przeciwko F. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 stycznia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

oraz skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 października 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ k.p.c. wskazując na cechy konstrukcyjne skargi i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.).

Dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli bez wątpliwości nastąpiły podnoszone w niej uchybienia lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia lub też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę.

Obie skarżące spółki wskazując na istotne zagadnienie prawne odwołują się przede wszystkim do naruszenia przez Sąd drugiej instancji wykładni art. 7 w zw. z 224 § 2 k.c. i 224 § 2 k.c. w zw. z 365 § 1 k.p.c. oraz kwestii, czy metoda czynszowa ustalenia wartości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości znajduje zastosowanie niezależnie od specyfiki danej

nieruchomości, czy też specyfika nieruchomości, która dla uzyskania dochodów wymaga nakładów na nieruchomość w celu doprowadzenia jej do stanu pozwalającego na jej komercyjne użycie, uzasadnia odstąpienie od stanu pozwalającego na jej komercyjne użycie, uzasadnia odstąpienie od metody czynszowej i ustalenie wysokości wynagrodzenia należnego właścicielowi za bezumowne korzystanie z nieruchomości inną metodą.

W uzasadnieniu wniosków o przyjęcie brak jest wywodów uzasadniających istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia prawnego cechującego się nowością oraz dotychczas niewyjaśnionego i nierozwiązanego w orzecznictwie, wywołującego zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne i nie zostało dotychczas rozstrzygniętego przez Sąd Najwyższy, a ich rozstrzygnięcie jest konieczne zarówno dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, jak i przyczyni się do rozwoju judykatury. Stopień ogólności przedstawienia problemu związanego z poważnymi wątpliwościami w zakresie dobrej lub złej wiary, nie pozwala na zakwalifikowanie go jako istotnego zagadnienia prawnego, zwłaszcza że stopień charakteru wiary badany jest przez sąd *in casu*, stąd udzielenie odpowiedzi generalnej, zważywszy na wielość stanów faktycznych nie jest możliwe. To samo dotyczy kwestii ustalania sposobu wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości przez samoistnego posiadacza, który jest uzależniony od konkretnych okoliczności faktycznych sprawy, zwłaszcza że zakres przesłanek określony jest w art. 224 i n. k.c.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Z treści wniosku skargi kasacyjnej powódki wynika, że

skarżąca kwestionuje przedawnienie roszczenia ponad kwotę 135000 zł wynagrodzenia na podstawie art. 229 k.c. Artykuł 321 k.p.c. wyraża zasadę dyspozytywności, zgodnie z którą powód decyduje zarówno o wszczęciu postępowania, jak i o zakresie rozstrzygnięcia sprawy. Sąd nie może wyrokować zatem co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad Wbrew twierdzeniom wniosku, z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wprost wynika kategoryczna ocena, że dochodzone roszczenia opierają się na różnych podstawach faktycznych i prawnych, które determinują możliwą do zasądzenia kwotę określoną przez stronę za każde z nich. Analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi wskazana przesłanka, bo twierdzenia skarżącej w świetle motywów zaskarżonego wyroku nie pozwalają na przyjęcie, że nastąpiły uchybienia wskazanym przepisom prawa o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*, w wyniku których zapadło oczywiście wadliwe orzeczenie. W skardze pozwanej ta przesłanka przyjęcia skargi do rozpoznania nie została uzasadniona.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego nie orzeczono na podstawie art. 98 § 1, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. skoro obie strony przegrały sprawę na etapie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.